

Minister Spraw Zagranicznych

Do druku nr 4213

Warszawa, dnia 3 czerwca 2011 r.

DPUE-920-968-10/1/ar/

SM - 1154

dot.: RRW-015/2011 z dn. 26.05.2011 r.

Pan
Józef Klim
Zastępca Przewodniczącego
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Sejm RP

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o nasiennictwie zawartego w sprawozdaniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 maja 2011 r. (druk nr 4213) wraz z wnioskiem mniejszości, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) w związku z art. 42 ust. 4 Regulaminu Sejmu przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z przedstawionym sprawozdaniem Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (druk nr 4213) uprzejmie przedstawiam następującą opinię:

Chciałbym zauważyć, że przygotowany przez Radę Ministrów projekt ustawy o nasiennictwie, oprócz wdrożenia unijnych aktów prawnych, miał na celu także usunięcie obowiązującego, w ustawie z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie, zakazu obrotu materiałem siewnym odmian zmodyfikowanych genetycznie oraz zakazu wpisywania tych odmian do krajowego rejestru. Zmiany te miały na celu zapewnienie wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie C-165/08 *Komisja przeciwko Polsce*, stwierdzającego naruszenie prawa unijnego przez Polskę. W powyższym wyroku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że Polska, zakazując swobodnego obrotu materiałem siewnym odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz wpisu odmian genetycznie zmodyfikowanych do krajowego rejestru odmian, uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 22 i 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady

90/220/EWG, jak również na mocy art. 4 ust. 4 i art. 16 dyrektywy Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych.

Z załączonego do sprawozdania Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi projektu ustawy o nasiennictwie usunięto art. 6 ust. 3 przewidujący, że odmianę zawierającą modyfikację genetyczną wpisuje się do krajowego rejestru odmian roślin uprawnych, jeżeli modyfikacja wprowadzona do odmiany jest dopuszczona do obrotu z przeznaczeniem do uprawy na terytorium Unii Europejskiej, na podstawie decyzji właściwego organu Unii Europejskiej lub właściwego organu państwa członkowskiego. Dodatkowo wprowadzono nowe brzmienie art. 104 ust. 2 projektu ustawy, zgodnie z którym nie dopuszcza się do obrotu materiału siewnego odmian zawierających modyfikację genetyczną, usuwając jednocześnie dotychczasowy art. 104 ust. 9, dopuszczający do obrotu materiał siewny odmian genetycznie zmodyfikowanych, jeżeli modyfikacja wprowadzona do odmiany jest dopuszczona do obrotu, z przeznaczeniem do uprawy na podstawie decyzji właściwego organu Unii Europejskiej lub właściwego organu państwa członkowskiego. W toku dotychczasowych prac parlamentarnych wprowadzono zatem regulacje przywracające zakazy uznane za sprzeczne z prawem Unii Europejskiej w przywołanym wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,

W konsekwencji przywrócenia ww. zakazów, w przedłożonym projekcie ustawy dokonano również szeregu zmian polegających na:

- usunięciu dotychczasowego art. 13 ust. 1 pkt 9 lit a) określającego, że wniosek o wpis odmiany do krajowego rejestru zawiera oświadczenie, że odmiana jest albo nie jest genetycznie zmodyfikowana;
- usunięciu art. 13 ust. 2 pkt 5, zgodnie z którym do wniosku o wpis odmiany do krajowego rejestru dołącza się kopię zgody ministra właściwego do spraw środowiska w sprawie zamierzonego uwolnienia do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych w celach eksperymentalnych – w przypadku odmiany genetycznie zmodyfikowanej, jeżeli do dnia złożenia wniosku o jej wpis do krajowego rejestru nie został zakończony proces dopuszczenia do obrotu z przeznaczeniem do uprawy na terytorium Unii Europejskiej modyfikacji wprowadzonej do tej odmiany, zgodnie z częścią C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE lub rozporządzenia nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy;
- usunięciu art. 18 ust. 7 stwierdzającego, że krajowy rejestr zawiera informację, czy odmiana jest genetycznie zmodyfikowana;
- usunięciu art. 104 ust. 13 zawierającego delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw rolnictwa rozporządzenia w sprawie maksymalnego udziału procentowego genetycznie zmodyfikowanego materiału siewnego w materiale siewnym odmian konwencjonalnych dla gatunków, w których zastosowano modyfikacje genetyczne, zgodnie z wydanymi w tym zakresie wytycznymi Unii Europejskiej;
- usunięciu art. 119 ust. 2 przewidującego, że jeżeli materiał siewny jest genetycznie zmodyfikowany, to przywozi się go z państw trzecich, gdy modyfikacja wprowadzona do odmiany jest dopuszczona do obrotu z przeznaczeniem do uprawy na podstawie decyzji właściwego organu Unii Europejskiej lub właściwego organu państwa członkowskiego;
- usunięciu art. 126 ust. 1 pkt 20 określającego kary za wprowadzanie do obrotu materiału siewnego, w którym udział genetycznie zmodyfikowanego materiału siewnego przekracza maksymalny udział procentowy genetycznie zmodyfikowanego materiału siewnego w

materiale siewnym odmian konwencjonalnych, określony w przepisach wydanych na podstawie ww. usuniętego art. 104 ust. 13 projektu ustawy.

Wszystkie omówione powyżej zmiany ponownie wprowadzają stan prawny niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto chciałbym również zauważyć, że dnia 6 kwietnia 2011 r. Komisja Europejska wystosowała w stosunku do Polski zarzuty formalne w trybie art. 260 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, uruchamiając tym samym procedurę mającą na celu stwierdzenie uchybienia przez Polskę zobowiązaniom do podjęcia środków zapewniających wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W przypadku utrzymywania sprzecznego z prawem unijnym zakazu swobodnego obrotu materiałem siewnym odmian zmodyfikowanych genetycznie oraz zakazu wpisywania odmian zmodyfikowanych genetycznie do krajowego katalogu odmian, które zostały wprowadzone do przedłożonego projektu ustawy, procedura ta doprowadzi do nałożenia w powtórny wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kar finansowych za niewykonanie tego wyroku.

Mając powyższe na względzie należy również przypomnieć, że od dnia wejścia w życie Traktatu z Lizbony Komisja Europejska, jeśli uzna, że państwo członkowskie nie wykonało w prawidłowy sposób wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jest zobowiązana do przeprowadzenia tylko jednego etapu poprzedzającego wniesienie skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w trybie art. 260 TFUE, tzn. jest obowiązana do wysłania tylko wezwania do usunięcia uchybienia (chodzi właśnie o zarzuty formalne). Następnie może skierować sprawę bezpośrednio do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który, jeżeli stwierdzi, że dane państwo członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może nałożyć na to państwo ryczałt lub okresową karę pieniężną. Takie brzmienie art. 260 ust. 2 TFUE nie wyklucza także możliwości połączenia obu rodzajów kar w jednym wyroku.¹

Zgodnie z komunikatem z 2005 r.² Komisja Europejska w każdym przypadku rozpoczęcia procedury przewidzianej w art. 260 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej proponuje nałożenie przynajmniej stałego ryczałtu, ustalonego dla każdego państwa członkowskiego w zależności od jego współczynnika zdolności płatniczej (dla Polski wynosi on 7,88). Ryczałt minimalny w przypadku Polski wynosi 4 mln 163 tys. Euro i co najmniej taką kwotę zaproponuje Komisja Europejska tytułem kary ryczałtu, w przypadku skierowania skargi przeciwko Polsce do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w trybie art. 260 TFUE.

Jeżeli jednak kara ryczałtu obliczona według stawek dziennych będzie wyższa niż ryczałt minimalny, Komisja Europejska będzie wnosić o nałożenie kary według stawek dziennych. Ryczałt według tych stawek jest obliczany jako iloczyn stawki bazowej (210 euro dziennie), współczynnika wagi naruszenia (od 1 do 20) oraz współczynnika zdolności

¹ Wyrok TSUE z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawie C-304/02 Komisja przeciwko Francji.

² Komunikat Komisji, Stosowanie art. 228 Traktatu WE, SEC(2005)1658, zmieniony Komunikatem Komisji, Stosowanie art. 260 TFEU, SEC(2010)923/3.

płatniczej państwa członkowskiego (dla Polski 7,88). Uzyskana w ten sposób suma będzie mnożona przez liczbę dni, w których istniało naruszenie zobowiązania.

Dodatkowo, wnosząc skargę Komisja Europejska może zaproponować nałożenie na państwo członkowskie naruszające prawo unijne okresowej kary pieniężnej za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Kwotę okresowej kary pieniężnej oblicza się przez pomnożenie stawki bazowej (640 euro dziennie) przez współczynnik powagi naruszenia (od 1 do 20), współczynnik długotrwałości naruszenia (od 1 do 3) i współczynnik zdolności płatniczej państwa członkowskiego (dla Polski 7,88). W konsekwencji, po powtórnym wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej może zostać naliczona okresowa kara pieniężna w przybliżeniu w wysokości od 5 tys. do 302 tys. Euro, za każdy dzień niewykonania przez Polskę zobowiązania ciążącego na mocy wyroku.

W związku z powyższym chciałbym zauważyć, że niewykonanie zobowiązań wynikających z wyroku stwierdzającego naruszenie prawa unijnego w sprawie C-165/08 *Komisja Europejska przeciwko Polsce* będzie miało negatywne konsekwencje finansowe dla budżetu państwa.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o nasiennictwie w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 maja 2011 r. (druk nr 4213) w zakresie wskazanym w niniejszej opinii jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

Wniosek mniejszości nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem
z up. Ministra Spraw Rolniczych
SEKRETARZ STANU
Mikołaj Dowgiałewicz

Do wiadomości:

Pan Marek Sawicki

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi